

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน ๒๐ คน ครูผู้สอนจำนวน ๓๕๔ จำนวนทั้งสิ้น ๔๑๔ คน ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ใช้การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ R.V.Krejcie และ D.W. Morgan^{๔๔} ที่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๒๐๑ คน

ตาราง ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ครูผู้สอน

ลำดับ	โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู	ประชากรทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง
๑.	โรงเรียนบ้านแพรกประชาสรรค์	๔	๘๐	๘๔	๔๑
๒.	โรงเรียนบางประหัน	๓	๘๒	๘๕	๔๐
๓.	โรงเรียนปากกรานพิทยา	๖	๗๖	๘๒	๔๐
๔.	โรงเรียนภาชี (สุนทรวิทยานุกูล)	๓	๗๖	๗๙	๔๐
๕.	โรงเรียนท่าหลวงวิทยานุกูล	๔	๘๐	๘๔	๔๐
รวม		๒๐	๓๕๔	๔๑๔	๒๐๑

^{๔๔} ธานีรินทร์ คิลปจำรุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย spss, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร: บิสิกเนสอาร์แอนด์คี้, ๒๕๕๒), หน้า ๔๓ - ๔๘.

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการทำงาน และสถานภาพของผู้บริหาร โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวทฤษฎีของลิเคิร์ต (Likert) กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น ๕ ระดับ ได้ดังนี้

ระดับความคิดเห็น คำนำนหนักคะแนนของตัวเลือกตอบ

มากที่สุด กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ๕ คะแนน

มาก กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ๔ คะแนน

ปานกลาง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ๓ คะแนน

น้อย กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ๒ คะแนน

น้อยที่สุด กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ๑ คะแนน

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ

๓.๓ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการใช้หลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนดังนี้

๓.๓.๑ ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๒ ร่างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้

เกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑

๓.๓.๓ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบสำนวนภาษาความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ปรึกษาเสนอแนะ

๓.๓.๔ นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุมเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีการตรวจในเชิงประจักษ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่านได้แก่

๑. ผศ.ดร.สิน งามประโคน

๒. ผศ.ดร.ชวาล ศิริวัฒน์

๓. ศาสตราจารย์ ดร. จันทก อติวัฒนสิทธิ

๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เริงชัย หมั่นชนะ

๕. รองศาสตราจารย์ พิเศษ ดร.วิชชุดา หุ่นวิไล

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไป

๓.๓.๕ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับโรงเรียนบางปะอิน ตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ เก็บแบบสอบถาม วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓จำนวน ๓๐ คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item- total Correlation) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Co-efficient)ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม ๐.๘๘๑

๓.๓.๖ นำแบบสอบถามที่ทดลองและได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ เก็บข้อมูลต่อไป

๓.๔ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๔.๑ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน ๕ โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งออกหนังสือวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

๓.๔.๒ นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ร่วมมือ และแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ และครูผู้สอนทั้ง ๕ โรงเรียน พร้อมทั้งอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามที่ระบุไว้

๓.๔.๓ ผู้วิจัยได้ไปติดต่อด้วยตนเองกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการทั้ง ๕ โรงเรียน ให้กับผู้บริหาร และครูผู้สอน แจกแบบสอบถามทั้งสิ้น ๓๐๐ ฉบับ ได้รับคือ ๒๐๑ ฉบับ

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาดำเนินการตามลำดับดังนี้

๓.๕.๑ ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถามตั้งแต่ฉบับแรกถึง ฉบับสุดท้าย ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ และมีข้อมูลครบถ้วนที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน ๒๐๑ ฉบับ

๓.๕.๒ ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละตอนของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลทั้ง ๓ ตอน มีดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และ ร้อยละ (Percent)

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๑ โดยรวมทุกด้านและจำแนกเป็นรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อและรายด้าน วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยหาค่าเฉลี่ยของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ๕ ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๐- ๕.๐๐ แปลความว่า มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๐- ๔.๔๕ แปลความว่า มาก

คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๐- ๓.๔๕ แปลความว่า ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๐- ๒.๔๕ แปลความว่า น้อย

คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐- ๑.๔๕ แปลความว่า น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ โดยใช้การทดสอบค่าที t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ตอนที่ ๔ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ใช้เครื่องมือทางคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

๓.๖.๑ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ใช้การแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนต่างๆ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times 100$$

๓.๖.๒ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ

๓.๖.๒ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')